

היה נוטל פרק שלישי סוטה

כב.

עין משפט גר מצוה

כח א מ"י פ"ה מסלות
מ"ט הלכה ד וי"ט
מנהל פתחין (ב) (ק)
טו"ש"ע י"ד סקנן רמז
ספ"ק יג
כב ב מ"י (א) (ב)
טו"ש"ע שם ספ"ק
ד:

תורה והש"ס

- הנה יומן באים נאם
?? וְדַעְתָּ אֵת בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְאֵת בֵּית חֲדָתָהּ
יָרַע אָדָם וְזָרַע בְּחֶמְקָה
וְדַעְתָּ לֹא כֹ
2. יָדָא אֲתָּ יְיָ בְּנֵי וְיִמְלֹךְ
עַם שְׂנוּמֵי אֵל תְּחַנְּנֵנִי:
מִשְׁלֵי כֹ כֹ
3. עָמַד וְיַמְדֵּךְ אֶרְצְךָ רָאֵה
וְיַמְדֵּךְ זֵימֵי וְחֶמְצָתָהּ וְדַרְי
עַד שְׁחָר גְּבֻעַת עֹלָם
הַלְבִּיטָה עֹלָם לֹ:
4. כִּי רִבִּים הָיְלָלִים
הַפִּילָה וְעֲצָמִים כָּל
דָּרְוִיָה:
מִשְׁלֵי ז' כֹ

תוס' שאנ"ן (ומשך)

אלו עוברין מיתניא. ואר"י
דהיא דהניקוי (ב) הדיהיא
דנותקין לעב הארץ בנות
הבדים גדולות בחתמה
להם על מנת שלא תעשה
על גבי טהרות ר"ש ב"ב א'
אין צריך לפסוק שא"י לא
פסק עמו כן הדין שלא
תעשה על גבי טהרות
אלא בפרישות אחר מיתנו
גם כשהיא תחתיו. ואחר
כן שנתה רשביג איהו עם
הארץ כל שני אובל
חוליו בטהרה דבריו ר'
מאיר ודכמיס אומרים כל
שאני מעשר פירותיו ודיק
איהו עם הארץ שמיאין לו
לו חבר בתו ביה הענין
שתנוגה טהרה תחתיו כל
שאני אובל כו'. ודכמיס
אומרים אפי' למי שאינו
מעשר פירותיו משיאין לו
בת חבר: אחרים אומרים
אפי' קרא ושנה משמע
מהא דאחרים לא יהי ר'
מאיר ואע"ג דבבבליה
הלמודא אמרי' מאן אומרי'
ר' מאיר ניל דרבוב
מקומות הון אחרים ר'
מאיר כדאמרין מאן יש
אומרי' אפי' למי שאינו
דיגיטין גר"ג (א) (ב)
לא היינו ר' מאיר אלא ר'
נתן דרבוב הקומות יש
אומרי' היינו ר' נתן:
המורים הלכה מתוך
משנים שמבליים עולם
בהוראה טעות דכיון דאינם
יודעים טעם המשנה
מדמים להם דבר שאינו
דומה. ויש אומרי' משניות
הרבה דאמר לה מי פלוני
היא ויחדיא היא וליית
הלכתא כותיה ומורים
בטעות ליה: בתולה
עליינית בעלת תפלות
ואלמנה שבבית בעלת
שכנות חולבת ומביקרת
שכנותיה תמיר שאין
אלא מנאפות ומכשפות
ומראות עצמן כעקניקות
שלא יביקרו אחרותן ליה.
כגון יוחני בת רשבי פ"ה
אלמנה מכשפית היתה
וכשמגיע עת לית האשה
עוצרת האשה במכשפות
ולאחר שמצטעת האשה

רבי שמואל בר נחמני אמר ה"ז בור. מימה כמאן ס"ללא כחתיים
ולא כר' יהודה לחתיים לא קרו צור (א) אללא לשנה ולא קרא
ור' יהודה אפי' עם הארץ לא משוי ליה דלמיר בקוף פרק אלו
מילאות (ב"מ דף טז ג): דרש ר' יהודה צר אילעאי משעו דצר ר'
החכמים אלו דצרו וגו' החכמים אל

שקרא ושנה ולא שימש תלמידי חכמים:
אתמר קרא ושנה ולא שימש ת"ח ר' אלעזר
אומר הרי זה עם הארץ ר' שמואל בר נחמני
אמר הרי זה בור ר' ינאי אומר ה"ז כותי רב
אחא בר יעקב אומר הרי זה מוגוש אמר רב
נחמן בר יצחק מסתברא כרב אחא בר יעקב
דאמרי אינשי רמיין מוגושא ולא ידע מאי אמר
תני תנא ולא ידע מאי אמר ת"ר (א) איהו ע"ה
כל שאינו קורא ק"ש שחרית וערבית
בברכותיה דברי ר' מאיר והב"א כל שאינו
מניח תפילין בן עזאי אומר כל שאין לו ציצית
בבגדו ר' יוחנן בן יוסף אמר כל שיש לו בנים
ואינו מגדלן ללמוד תורה (א) אחרים אומרים
אפילו קורא ושנה ולא שימש ת"ח זהו ע"ה
קרא ולא שנה הרי זה בור לא קרא ולא שנה
עליו הכתוב אומר (והרעתי את בית ישראל
ואת בית יהודה זה אדם ורע עמך ב"ב י"ב)
את ה' בני ומלך ועם שונים אל תתערב אמר
רבי יצחק אלו ששונים הלכות פשיטא מהו
דתימא שונין בחטא וכדרב הונא (א) דאמר רב
הונא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה
התורה לו קמ"ל תנא התנאים מבלי עולם
מבלי עולם ס"ד אמר רבינא שמורין הלכה
מתוך משנתן תניא נמי הכי א"ר יהושע וכי
מבלי עולם הן והלא מיישבי עולם הן שנאמר
(ט) הליכות עולם לו אלא שמורין הלכה מתוך
חדשיו הרי אלו מבלי עולם אינו והאמר רבי
יוחנן למדנו יראת התא מבתולה וקיובל
שכר מאלמנה יראת התא מבתולה דר' יוחנן
רבש"ע בראת גן עדן ובראת אהבה בראת
צדיקים ובראת רשעים יהי רצון מלפניך שלא
ישלכו בי בני אדם קיובל שכר מאלמנה
דהיא אלמנה דהואי בי כנישתא בשיבבותה
כל יומא הות אתיא ומצלה בי מדרשיה דר'
יוחנן אמר לה כתי לא בית הכנסת בשיבבותך
אמרה ליה רבי ולא (א) שכר פסיעות יש לי כי
קאמר כגון יוחני בת רשבי מאי קמן שלא
כלו לו חדשיו הכא תרגמו זה ת"ח המבעט

ברבותיו רבי אבא אמר זה תלמיד שלא הגיע להוראה ומורה (א) דא"ר
אבהו אמר רב הונא אמר רב מאי דכתיב (א) כי רבים חללים הפילה
ועצומים כל הרוגיה כי רבים חללים הפילה (א) זה ת"ח שלא הגיע
להוראה ומורה ועצומים כל הרוגיה בזה ת"ח שהגיע להוראה ואינו מורה
ועד

הרבה היתה אומרת יוחני אלך ואבקש אלי תשמע תפילי והולכת כחלי שהיו הכשפים בתוכו וסותרת הכשפים
ואו הולך ויצא. פעם אחת היה לה שכיר יום בביתה והיא הלכה לבית האשה היולדת ושמע השכיר קול הכשפים
בתוך הכלי כמו שהולך מקשקש כמעט האם ובא השכיר וסתר את מגופת הכלי והכשפים יצאו והולך נוהל וירעו לו העולם
כי בעלת הכשפים היא ליה: המבעט ברבותיו קרי ליה קטן שלא כלו חדשיו על ידי שימור מתקנין כדאמר' פ"ק הדיגה.

שקרא. מקרא: ושנה. משנה: ולא שימש תלמידי חכמים. ללמוד
צברת הגמרא בטעמי המשנה מה הם. רשע הוא שאין מוראו על
בונייה ואין ללמוד הימנו שעי הטעמים יש חילוק בצאפור והיתר
וצדיני ממונות לכות והייב וצטרות לטמא ולטור דלאמר כזמה
דוכתי מ"ט אמר מר להי ומר הכי
ואמר מלי ציניכו איכא ציניכו כן
וכן וערוס הוא שהשומע את קולו
שונה משניותיו כצבור הוא שבקי
בטעמים ונוהגין בו כבוד כמלמידי
חכמים: **אתמר** גרס: ה"ז ע"ה.
שחשוד על המעשרות ועל הטהרות:
צור. גרוע מעט הארץ: כוסי.
ואסור לאכול פיתו ויינו דכיון שלא
שימש חכמים אינו מקפיד על דברי
חכמים לדעתם ולא שנה אלא להראות
עלמו כת"ח: **מוגוש**. מכסף האוחז
את העינים וגובג את הלצבות. ואף
זה כן: רטיין. תרגום חובר חכר
(דכריס י) הוא מוגוש. לוחש המכסף
את לחשו ואינו מניח מה הם ומה
פירושם אלא כן מעשיהם שהמכשפות
צא ע"י אותם הלחשים: פני סנא.
ואף זה תנא שלא שימש במלמוד שונה
משנתו ואינו יודע מה היא: **איהו עם
הארץ**. שנחשד על הטהרות ועל
המעשרות ומחוק מגשו טמא: **כל
אינו קורא ק"ש**. דהא דלאי אינו
יודע כלום. אכל יודע לקרות וקורא
לא ע"ה הוא: **ששונין הלכות**. שלא
שימשו לתלמידי חכמים ולא הקפידו
על טעמי המשניות: **הלכות**. משניות:
פשיטא. דהכי הוא אלא במאי נדרשיה
אי לאו כהכי: **מוסרה לו**. דומה
בשינוי היתר: **מצלי עולם ס"ד**.

ומה הם גורמיין לחתיים: **שמורין
הלכה מסוך משנתן**. קאמר שמצלין
עולם כחולות טעות דכיון דאין
יודעין טעמי המשנה פעמים גורמיין
משנתן לה דבר שאינו דומה ועוד יש
משניות הרבה (במשניות) דלאמרין
הא מני פלוני הוא ויחדיה היא וליית
הלכתא כותמיה ועוד שאני יודעים
במחלוקת תנאים הראשונים הלכה
דכריס מי הלך מורין הוראות טעות:
לגינות עולם לו. השנה הלכות
עולם שלו בזכותו: **צילינית**. בעלת
תפלה: **ואלמנה שובבית**. בעלת
שכנות הולכת ומבקרת שכנותיה
תמיד: **הרי אלו מבלי עולם**. שאין
אלא נואפות ומכשפות ומראות עלמן
כעקניקות שלא יצדקו אחריהן: **קטן
שלא כלו לו חדשיו** לקמן מפרש:
וקיבול שכר מאלמנה. שהיתה טורחת
עלמה יותר מן האורך כדי לקבל
שכר כדמפרש ואזיל למדנו שיטריח
צאם עלמנו כזמה לקבל שכר יומר:
דאם צדיקים. לחולל ג"ע: **צראש
רשעים**. לירש גיהנם: **שלא יכשלו צי**

צני אדם. להפסיד חלקם על ידי מגן עדן ולירש גיהנם: **כי קאמר**. מבלי עולם: **כגון יוחני** צם רעיו. אלמנה מכשפה היתה
וכשמגיע עת לידת אשה עוצרת רחמה במכשפות ולאחר שמצטערת הרבה היתה אומרת אלך ואבקש רחמים אולי תשמע
תפילי והולכת וסותרת כשפיה והולך יוצא פעם אחת היה לה שכיר יום בביתה והיא הלכה לבית האשה היולדת ושמע השכיר קול
הכשפים מתקשקשן בכלי כמו שהולך מקשקש כמעט האם וצא ופתח את מגופת הכלי והכשפים יצאו והולך נוהל וירעו לו העולם
כשפים היא: **מבעט צרבותיו**. וקרי ליה קטן שלא כלו לו חדשיו על ידי שימור מתקנין כדאמרין בפרק קמא דחגיגה (דף ה:).
כי רבים חללים הפילה. צאשה זרה משתעי. ותלמיד שאינו נוהג עלמנו כשורה קרי ליה נמי הכי: **זה תלמיד שלא הגיע בו**.
הפילה לשון נפל שלא כלו לו חדשיו: **ועצומים**. לשון עולם עיניו (ישעיה ג) שקוריים פיהם ואינם מורים ללוצרי"ה הוראה:

הרבה היתה אומרת יוחני אלך ואבקש אלי תשמע תפילי והולכת כחלי שהיו הכשפים בתוכו וסותרת הכשפים
ואו הולך ויצא. פעם אחת היה לה שכיר יום בביתה והיא הלכה לבית האשה היולדת ושמע השכיר קול הכשפים
בתוך הכלי כמו שהולך מקשקש כמעט האם ובא השכיר וסתר את מגופת הכלי והכשפים יצאו והולך נוהל וירעו לו העולם
כי בעלת הכשפים היא ליה: המבעט ברבותיו קרי ליה קטן שלא כלו חדשיו על ידי שימור מתקנין כדאמר' פ"ק הדיגה.

(א) צרבת מו: (ע"ש דרוח
דער' ר' אליעזר אלר' ר' מאיר
ס"ל שם נבל שאני חולב
חולין צרבתה וכן אמר
בניטין פא. וכן אמר שאר
שינויה של צרבת ד"ה כל
וימקס גיטין פא. (א)
(ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י)
ד"ה אחרים וע"ש מ"ש על
הגליון יתיישב גם האל,
(א) קדושין כ. מ. ע"ש יומא
פ: (ב) עירובין ל: מ"ק כ:
(ג) (ג) (ג) (ג) (ג) (ג) (ג) (ג) (ג)
מקרי הלכות אלא הלכו:
(ס) (ב"מ קא.) (א) ע"ז י:
(א) קדושין כ. מ. ע"ש יומא
(ח) אלא לקרא אלא שנה ס'
(א) (א) (א) (א) (א) (א) (א) (א) (א)
אובדת מלוואה (א) (א) (א) (א) (א)
צירושלמי. רש"ל.

גליון הש"ס

גב' דאמר ר' אבהו. י"ל
א"כ:

מוסף רש"י

איהו עם הארץ. שדכתיב
חכמים כלל מקום (ברכות
מ:). ולא שימש ת"ח.
היא המלכה המלוכה
בכנסת שיהיו נחמדים לבני
מטעם טעם ויכו מחלפיים
יחד ועסקין בקי. והיא
דומת הנחלה שדכתיב
האלמנה (מ:). זרע
אדם וירע בהמה. לומר
החכמים והבנים כלם
אורעם לפניהם ולכוננם
(חולין ה). ולא שכר
האומרים ע"י ל. אם יש
בית הכנסת בטעמי ואפי
צא לבית מדרש לתפילין
(ב"ב י"ד). כי רבים
חללים הפילה. לון נפל
שלא מלאו ימיו. לומר
תמיד שלא מלאו ימיו
כריס חליו (ע"ז י:).
ועצומים כל הרוגיה.
המבעטם והמחשבים
ומתקשקשן המהירות.
הוכיין את דוקן. ועלמם
לשון ועלם עיניו (מ:).

תוספות שאנ"ן

הרי זה בור. בור גרוע טעם
הארץ: רטיין מנישאל לוחש
המכשפה את לחושיו ואינו
יודע מה הם ומה פירושם
אלא כן מעשיהם
שמכשפות בא על ידי
לוחשין: חני תנא אף אנה
זה שלא שמש תלמידי
חכמים במלמוד שונה
משנתו ואינו יודע מה הוא.
ל"ה: איהו עם הארץ פ"ה
שנחשד על הטהרות ועל
המעשרות ומחוק מגשו
טמא: כל שאינו קורא ק"ש
דהא דראי לא ידע מידי
אבל ידע לקרות וקורא לאו
עם הארץ הוא דברי ר'
מאיר. וי"מ הדך ברייתא
מתניא לענין זימון שאין
מומנין על עם הארץ. עוד
מצי למימר דמתניא לענין
דאמרי' פ"ק ואזיל עוברין
שעם הארץ פסול לעדות
ואין מביקרו על אבהו
אבל כן מההיא דפ' הנוקין
דף ק"א דקאמר איהו עם
הארץ כל שאינו אובל
חוליו בטהרה דברי ר'
מאיר וחכמים אומרים כל

היה נוטל פרק שלישי סוטה

ועד כמה עד ארבעין שנין. פי' משנה שהתחיל ללמוד עד ארבעים שנה ולא משנה שגולד כדאמרין צפ"ק דמסכת ע"ו (דף ה:) ולא נתן ה' לכם לב לדעת עד היום הזה ש"מ לא קאים איניש אדעמיה דרבייה עד ארבעין שנין וזה היה מממן מורה עד מ' שנה שאז התחיל ללמוד: **בש"ן**. רש"י פי' אם שזה לגדול העיר בחכמה מותר להורות קשה לר"י מפרק הירושא (בבבא דף סג.) דלמר אצ"י צאמרא דלית גבר תמן לא מיהוי גבר פשיטא לא לריכא דשנין אלמא היכא דשנין איין לו לקפון להוראה להכי מסתברא הכא לפרש והא רבה דאורי והוא לא הגיע להוראה שכל ימיו לא היה אלף מ' שנה בשנין הא דלמר שאין לו להורות עד ארבעין שנין היינו כששנה לגדול העיר בחכמה וגדול העיר הגיע להוראה הלכך כיון שיש שם חכם כמותו הגיע להוראה צנינים והוא לא הגיע לשני הוראה אין לו להורות לפניו אבל אם גדול העיר הוא בחכמה אע"ג שלא הגיע לכלל שנים מורה ורבה גדול העיר בחכמה היה אלף ר"י פי' ההוא דפרק הירושא דמיירי צאדס שניכנס לעיר שיש שם חכם מורה תמן לא מהוי גבר אצ"י בשנין אבל אם הוא קטוע צביר כמותו וזהו לו בחכמה מותר לו להורות כמו שפי' רש"י ור"מ פי' הם צאמר דלית גבר ממונה משתדל צרכי ליצור לא תקפון לתון שררות אפי' בשנין ולפי' לא מיירי צבורא:

ועד כמה. הו' ראו להוראה: והא רבה אורי. וכל שנותיו אינן אלף מ' כדאמר' צ"ה (דף יח.) רבה ואצ"י מדבית עלי קאתו כו'. בשוין. אם שזה לגדול העיר בחכמה מותר להורות או שאין זקן ממנו בעיר: פרוש שנינו פרוש נקפי פרוש כמה עד ארבעין שנין אינו והא ר"י רבה אורי בשוין: ומכות פרושין וכו'. ת"ר שבעה פרושין הן פרוש שיכמו פרוש נקפי פרוש קיזאי פרוש מדוכיא פרוש מה חובתי ואעשנה פרוש מאהבה פרוש מיראה פרוש שיכמו זה העושה מעשה שכב פרוש נקפי זה המנקיף את רגליו פרוש קיזאי א"ר נחמן בר יצחק זה המקיף דם לכתלים פרוש מדוכיא אמר רבה בר שילא דמשפע כי מדוכיא פרוש מה חובתי ואעשנה הא מעליותא היא אלא דאמר מה חובתי תו ואעשנה פרוש מאהבה פרוש מיראה אמרו ליה אביי ורבה לתנא לא תיתני פרוש מאהבה פרוש מיראה דאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה אמר רב נחמן בר יצחק דמטמרא מטמרא ודמגליא מגליא בי דינא רבה ליתפרע מהני דחפו גונדי אמר לה ינאי מלכא לדביתיה אל תתיראי מן הפרושין ולא ממי שאינן פרושין אלא מן הצבועין ומבקשין שבר כפנחס: **בתנ"י** ר"ש אומר אין זכות תולה במים המרים ואם אתה אומר הזכות תולה במים המאריין כ' מדהה אתה את המים בפני כל הנשים השורות ומוציא אתה שם רע על המהורות ששתי זכות ר"י אומר הזכות תולה במים המאריים ואינה יולדת ואינה משבחת יאלא מתנוונה והולכת לסוף היא מתה באותה מיתה ה' נטמאת מנחתה עד שלא קדשה בכלי הרי היא ככל המנחות ותפרה וואם משקדשה בכלי הרי היא ככל המנחות ותשרף ה' ואלו שמנחותיהן גשרפות האומרת

מוסף רש"י

עד ארבעין שנין. משתל (ע"ו יח.) רבה אורי. צפ"ו ס: והא רבה אורי. וכל ימיו לא היו אלף ארבעים שנה צפ"ק דירושא (וש"י שס.) בשוין. הם בשנין. שאין צבירו גדול ממנו (שס.) הרי היא בכל המנחות. שנתמא עד שלא קדשו ככל המנחות. ויביא דמיה אל המנחה (ע"ר ג.) ואלו שמנחותיהן גשרפות. מנחת קבואת שלה עשית היתה קנה שערות גשרפות לנטע על בית השן. שאין לאותו ליקרב ולא לפנות ולתע' לתולין (ע"ר ג.)

תוספות שאנץ

בשוין אם שזה לגדול שבעיר בחכמה מותר לו להורות אפי' דאני בר מ' שנה או שאין בעיר זקן הימנה ל"ח. מעשה שכב שמלו שלא לשום שמים אף זה עושה מעשיו להנאותו כדו שיכבדוהו בני אדם ולא לשום שמים ליה: המנקה את רגליו מהלך בשפלות עקב בעד גדול ואינו מניף רגליו מן הארץ ומתוך כך מנקא צבועותיו באבניו. דמספעי כי מרוכיא כוכבא שיהא עשירי כמקבת וראשו כפוף: פרוש מה חובתי ואעשנה. פרוש מה לעשות ואעשה. פרוש מאהבה פרוש מיראה וקשה דמשפט לא דלא הוי למעלותא. ולקמן כ"פ שם משמע דהוי מעליותא דאמר הגהו תרי תלמידי דהוי יחבי קמיה דרבה וזו אמר אקריין בחלמי יושמתי כן אוהבי שכן וזו אמר אקריין בחלמי מה רב טובך אשר צננת ליראיך. אמר להו רבא תרייכו ובגן אתא אל' מר מאהבה וזר מיראה אלמא משמע דמעליותא הוא. ר"ל דהרי עניני מאהבה ומיראה הוי והכא ה"פ פרוש מאהבת שבר שמתחטט אם לא תחבלא תאורו ופרוש מיראה כאדם שירא מרוב ורודג לכבודו שלא יקפיד עליו אבל פרוש מאהבת יצורו כאשר צוהו ה' אלהיו וסוף השכר לבא וכן מיראה

פרוש מאהבה פרוש מיראה. צירוש' פרק הירושא עשה מאהבה ועשה מיראה עשה מאהבה שאם צאת לשנוא דע שאתה אוהבו ואין אוהב שונא עשה מיראה שאם צאת לבעוט דע שאתה ירא ואין ירא מצעט: צענה פרושין הן פרוש שכמי וכו' פרוש מן הנכיים כו' פרוש שכמי טעון מלותיה על כתפיה פרוש נקפי אקיף לי ואני עבד מלוה פרוש קיזאי עבד חדא חובה וחדא מלוה ומקח חדא צדלה פרוש מן הנכיים מאי דלית לי אלא מנכה ועבד מלות פרוש אדע חובתי ואעשה ה' די לא חובתי מצדית דאעבד מלות דמותה פרוש יראה כחיצו פרוש אהבה כחצרה דכתיב (ישעיה מה) ורע אצרהם אוהבי אין לך חציב מכולם אלא פרוש אהבה כחצרה: **לעולם יעסוק אדם** בתורה ובמצות אע"פ שא"א לשמה. ואי קשה הא אמרין צפ"ק דתענית (דף יא.) כל העוסק בצורה שלא לשמה נעשית לו סם המות וצלהי פרק היה קורא במסכת ברכות (דף יא.) כל העוסק בצורה נראה לתוך עוסק שלא לשמה כגון מיראת היסורין כי הכא ומאהבת קיבול פרס שאינו מתכוין להשלים רצון ויצורו שציוה על כך אלא להנאותו כדאמרין צפ"ק דמסכת ע"ו (דף יח.) צממותו חפץ מאד ולא בשכר מצותיו והיינו דתנן (אבות פ"א מ"ג) אל תהיו כעבדים המשמטין את הרב ע"מ לקבל פרס וכי הא דלמר צפ' עגלה ערופה (לקמן מו.) ואיתא צביר פרוש מי שאמר הריני נזיר (דף כג:) ובפרק בתרא דהוריות (דף יא.) לעולם יעסוק אדם וכו' שצביר מ"צ קרבנות שהקריב בלך זכה ויאה ממנו רות גס הוא נתכוין להנאותו שהעלה קרבן לשם להשלים חפציו צבירו ולא לשם שמים וכדאמר' פ"ק דר"ה (דף ד.) האומר רע לו לזדקה ע"מ שיהיה צני ה"ו לזיק גמור אבל הדיא שלא לשמה דעשית ומס' ברכות אינו עוסק בתורה כדי לקיים לא מאהבה ולא מיראה אלא להוסיף על חטאתו פשע שעתה שגגות נעשו לו וזוות שאע"פ שידע שצביר לא מנע מכל תאות לבו כדמפרש התם (בבבא דף יח.) תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים שלא יהא אדם קורא ושוניה ומשמע תלמידי חכמים וצועעו צבאיו וצבאו או צמי שגדול הימנו שנאמר ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עושיהם ולנומדיהם לא נאמר אלא לעושיהם לעושים לשמה: **אלון שמנחותיהם גשרפות.** מימה אמאי לא חשיב נמי מת הוא או שמתה היא דלמר' צפ"ק (לע"ל דף יא.) דנשרפת וליכא למימר דוקא היינו נאחר שקדש הקומץ דתני' לעיל אבל הכא לא חשיב אלא הנשרפת משקדשה בכלי דה"ה אם משקדשה בכלי דנשרפת ויאידי דתני' מיפא קירצ הקומץ דנחלת נקט יראא קידש הקומץ וצבואה נקט אע"פ דכבר קדוש וקורב להקדשה טפי מקדשה בכלי אפ"ה נשרפת: **ושבע"ה בא ע"יה בדרך.** מימה לר"י אמאי נשרפת כיון דצדק צא עליה היינו קודם שתקדשו וכיון דאין המים צדקין אותה כדאמר ר' עקיבא האיש מעון זומן שהאיש מנוקה מעון וכו' תיגלי מילתא למפרע דכי קדוש בטעות קדוש כדאמרין גבי וצבאו לה עדים שהיא טמאה דהואיל ולא לבדוק עומדת ולא ראיה לנמנה לא היתה ראיה לכלי ואין כלי שרת מתקדשין אלא צבאין להן ונראה דדוקא לגבי שצבאו לה עדים שייך למימר הכי משום דמנחה לצביר עון וכשיש שם עדים הרי העון מצבור וא"ל צביר אצל הכא שצא עליה בדרך שצריך לצביר אע"פ דאין המים צדקין כי קדוש מעיקרא שפיר קדוש מחמת שלא נצטרך העון ולא הו' אלא כמו שנאמר ונמנה גם מורות בצלבה קודם לכן דאין המים צדקין ואפי' מנחה שפיר קדוש והאי דלא חשיב צמתני' מנחת ארוסה ושומרת יבם אלמנה לכ"ג מפני שידוע פסול שלהן שאינן נצדקות ואין מביאין אותם לשתות: האומרת

תוס' שאנץ (המשך)
ויצור הוי מעליותא ויורה עד י"ש פרוש מאהבה ומיראה דהוי מעליותא כגון נתון דקרא בשביל שיהיו בניו ובנותיו ואינו מתחטט כשלא באו תאורו והיינו פרוש מאהבה ופרוש מיראת עונשין שלא יהיו בניו ובנותיו וג"כ הוי מעליותא כיון שאינו מתחטט ופירושא דהכא מאהבה ומיראה מיירי כשמתחטטין אם לא תמלא תאותן דהשתא הוי תרתי גוונא דמאהבה ומיראה למעלותא זה למעלה מזה דכפי' והשלישי דהכא אינו טוב אבל מכל מקום יעסוק כו'. והא דאמר בירושלמי פירושא פרוש מאהבה כבארהם פרוש מיראה כאיוב י"ל דחולק על תלמוד שלנו אך כן מרביא אלא דאמר כפי' חולק מפני מה גרים מעונים בזמן הזה ר' יוסי אומר לפי שאינן עושין מאהבת המקום אלא מיראת עונשין ולא הוי חוששין לעשות אם לא דרואגים מן העונשין כי ביותר קשה להם להכנס בעול המצות (ל' ולפי' הוי גרועותא כיון דאין מקבלין עליהו עול מלכות שכלום מאהבה ועל ידי יסורין באין עליהן. לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה פי' דכפי' בפי' מקום שנתנו: א"ל ינאי מלכא לדביתיה אל תתיראי מן הפרושין פי"ה שהיתה אשתו יראה מן הפרושין (ג) שלא יגמלו עליך רעה ולא לבין שלא חטאו להם ולא ממי שאינן פרושין לפי שהן אוהבי אלא מן הצבועין כלומר שאין מראיתם מתולדותם אלא צבועין מבוהות ואית דרשינן לענין

גליון הש"ס

גמ' ת"י' שבקה פרושים הן. עין בירושלמי פי"ט דברכות עלה דמתני' מייד אלס לנרן על הרבה:

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה פרוש וכו' שכן המלות. גמ' יבין ס"פ כסע דף נ"א:

גליון הש"ס

גמ' ת"י' שבקה פרושים הן. עין בירושלמי פי"ט דברכות עלה דמתני' מייד אלס לנרן על הרבה:

גליון הש"ס

(א) אולי י"ל וי"ל יצא ממנו הוי גרעשתא.
(ב) וא"ל שאל תמליץ מהסע שאל יגמלך רעה.

